

Lesfiche verkeers- en
mobiliteitseducatie
SECUNDAIR ONDERWIJS

Een veilige uitstap met de autocar

Evacuatie van een (dubbeldek)bus

Doelgroep

Alle begeleiders van
uitstappen met de
autocar (leerkrachten en
ondersteunend personeel)

VOETen

Gemeenschappelijke stam:
8, 9, 10, 18, 19

Context 1:
10, 11, 14

Context 2:
1

Lesthema

Een schooluitstap is pas geslaagd wanneer iedereen veilig en wel terug op school geraakt.

Tijdens een uitstap met de bus is in eerste instantie de chauffeur verantwoordelijk. Maar ook de busmaatschappij of touringcarondernemer, de organisatoren van de uitstap, de begeleiders, de leerlingen en hun ouders spelen een rol. Goede afspraken verkleinen de kans op conflicten en incidenten. Ze maken het mogelijk om bij een incident doeltreffend op te treden (bv. evacuatie).

Beginsituatie

Sommige leerlingen zullen in het basisonderwijs al eens een busevacuatie geoefend hebben met een gewone touringcar. Veiligheidsprocedures als deze kun je best regelmatig trainen. Een uitbreiding van de vaardigheid naar de evacuatie van een dubbeldekbuss is een logische stap.

Lesdoel

- De begeleidende leerkrachten kennen de belangrijkste aandachtspunten voor de voorbereiding en de begeleiding van een uitstap met een touringcar.
- De leerkrachten zijn in staat om een evacuatie van een dubbeldekbuss georganiseerd te laten verlopen.

Les

Stap

1 Overtuig de leerkrachten van de noodzaak van goede afspraken en de kennis van de evacuatieprocedures.

Hoewel een touringcar een zeer veilig vervoermiddel is, is een incident altijd mogelijk. Gebruik krantenartikelen en internetfilmpjes van rook en brandincidenten om dat te illustreren. Benadruk dat, wanneer een evacuatie rustig gebeurt, zo'n incident zelden tot slachtoffers leidt.

Stap

2 Informeer de leerkrachten.

Momenten waarop veel leerkrachten verzameld zijn (bv. pedagogische studiedag), zijn perfect voor een theoretische vorming en/of een praktijkoefening op een autocar.

a. Ken je busmaatschappij/touringcarondernemer

Wanneer je een busmaatschappij aanspreekt, moet je zeker voldoende informatie inwinnen. De nodige stappen vind je op de website [veilige schoolreis](#) van de beroepsfederatie FBAA.

b. Ken je chauffeur

Een goed contact tussen de begeleider(s) en de chauffeur is cruciaal voor een aangenaam en veilig verloop van een uitstap. Wat zijn de geldende afspraken? Wie communiceert ze? Wie ziet toe op de naleving ervan? De taakverdeling zou er zo kunnen uitzien:

Regels van de chauffeur:

- gebruik van het toilet
- eten en drinken
- muziek en/of film

Toezicht van de leerkracht op:

- dragen van de veiligheidsgordel (verplicht indien aanwezig!)
- rustige houding van de leerlingen
- vrije doorgang aan deuren en gangpad
- schoeisel vast

De begeleider(s) en de chauffeur overlopen vooraf de evacuatieprocedure en wisselen contactgegevens uit.

c. Ken je bus

Vraag aan de chauffeur welke veiligheidsvoorzieningen er aan boord zijn en waar ze zich bevinden (bv. EHBO-koffer, brandblusapparaat, noodhamers).

Als de chauffeur niet (meer) in staat is om te reageren, moeten de begeleiders ingrijpen (bv. gevarendriehoek plaatsen, noodknoppen bedienen). Volgens de wet moet er maar één reflecterend hesje aan boord zijn. Voorzie dus extra hesjes voor het geval dat de leerlingen aan de kant van de weg zouden moeten wachten.

Stap

③ Oefen in de praktijk

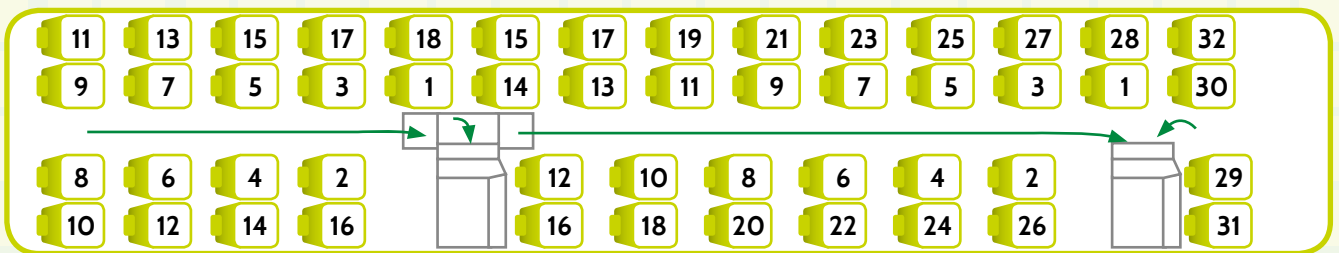
Een bus evacueren is geen exacte wetenschap: afhankelijk van de omstandigheden en het voertuig zal de procedure verschillen. Het verloop van een evacuatieoefening met een gewone touringcar wordt in [deze lesfiche](#) uitgelegd. Voor een dubbeldek-touringcar gelden andere procedures.

We werken een voorbeeld uit voor een moderne dubbeldekker met twee trappen op de bovenverdieping.

BOVENDEK (50 pl.)

De evacuatie start op het bovendeck. Passagiers in het voorste gedeelte verlaten de bus langs de voorste trap, volgens het principe van een rits. Passagiers in het achterste gedeelte doen dat langs de achterste trap.

Op de afbeelding hieronder zie je in welke volgorde de leerlingen moeten evacueren.

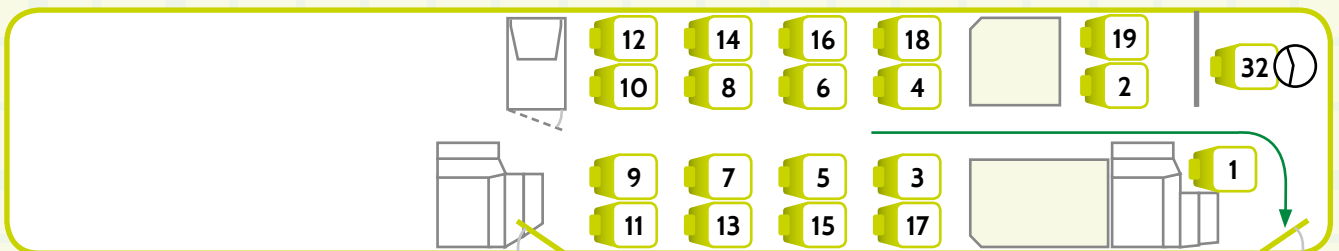

BENEDENDEK (19 pl.)

Om conflicten aan de trap(pen) te vermijden, wachten de passagiers in het benedendeck met de evacuatie tot het bovendeck leeg is. Warmte en rook stijgen en de passagiers die onderaan zitten hebben genoeg zuurstof door de aanwezigheid van de deuren.

De richting van de evacuatie (hier afgebeeld naar voren) hangt af van de verdeling van het aantal passagiers op het bovendeck. De kans is groot dat de achterzijde van het bovendeck eerst vrijkomt waardoor op het benedendeck de evacuatie naar achteren sneller kan starten. In dat geval start het ritsen aan de andere kant (stoelen 9 en 10).

Door de complexiteit van deze procedure kun je best ook begeleidende leerkrachten voorzien op de bovenverdieping.

Andere nuttige informatie:

Informatie over opleidingen busevacuatie bij jou op school kun je [hier](#) vinden.

Met vragen over evacuatieprocedures en de opleiding van chauffeurs kun je terecht bij het [FCBO](#).